

ΤΕΕ/ΤΚΜ: «Όχι» στον αυθαίρετο σχεδιασμό της κεντρικής ζώνης της Θεσσαλονίκης από τη ΔΕΘ

Έκπληξη και προβληματισμό προκάλεσε στη διοικούσα επιτροπή (Δ.Ε) του ΤΕΕ/ΤΚΜ η απρόσμενη, ως δια μαγείας εμφάνιση της περίφημης μακέτας Καλατράβα για την ανάπλαση της κεντρικής ζώνης της Θεσσαλονίκης, από το Πανεπιστήμιο μέχρι τον Λευκό Πύργο.

Εν μέσω της 70ής ΔΕΘ, το ΤΕΕ/ΤΚΜ και οι υπόλοιποι φορείς της πόλης έμαθαν -μέσω ...διαρροών σε εφημερίδες- ότι η χωροταξική και πολεοδομική τύχη της πλέον χαρακτηριστικής περιοχής της Θεσσαλονίκης κρίνεται και σχεδιάζεται εν αγονία τους και χωρίς προηγούμενη ενημέρωση του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης.

Κατά την τελευταία συνεδρίασή τους, στις 21 Σεπτεμβρίου, τα μέλη της Δ.Ε του ΤΕΕ/ΤΚΜ εξέφρασαν την απορία και τη δυσαρέσκειά τους για το γεγονός ότι το μέλλον και η προσπτική του «φιλέτου» της Θεσσαλονίκης αποφασίζονται εν κρυπτώ και γνωστοποιούνται με ύποπτες «διαρροές».

Η συγκεκριμένη περιοχή ανήκει σε όλους τους Θεσσαλονικείς και δεν μπορεί να αποτελεί πεδίο δράσης μόνο των εκπροσώπων της εμπορικής δραστηριότητας της πόλης. Η ΔΕΘ ΑΕ είναι αδιανότη να υποβιβάζει ένα καθολικό δράμα των Θεσσαλονικέων στα επίπεδα ενός εγχειρήματος με μόνο επιχειρηματικές προεκτάσεις, αγνοώντας προκλητικά το ΤΕΕ/ΤΚΜ, τον Οργανισμό Ρυθμιστικού και τον Σύλλογο Αρχιτεκτόνων.

Η αξιοποίηση της περιοχής-συμβόλου της Θεσσαλονίκης δεν μπορεί να πρωθείται χωρίς ενημέρωση των φορέων που εκπροσωπούν την πόλη και -κυρίως- χωρίς διεθνή αρχιτεκτονικό διαγωνισμό. Επίσης, είναι τουλάχιστον κοντόφθαλμο, στο «όνομα» μιας ανάπλασης, να μεθοδεύεται η περαιτέρω δόμηση ενός σημείου της Θεσσαλονίκης που παρουσιάζει τα μεγαλύτερα κυ-

κλοφοριακά προβλήματα, σε μια πόλη που έχει τη μικρότερη αναλογία τετραγωνικών μέτρων πρασίνου ανά κάτοικο.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ έχει συγκροτήσει ομάδα εργασίας, η οποία μέχρι το τέλος του 2005 θα είναι έτοιμη να παρουσιάσει μια επιστημονικά τεκμηριωμένη πρόταση για την αξιοποίηση των χώρων του Γ' Σώματος Στρατού, των εγκαταστάσεων της ΔΕΘ και γενικά της συγκεκριμένης περιοχής-«κλειδιού» για τη φυσιογνωμία της Θεσσαλονίκης.

Μακριά από στείρους επαρχιατισμούς και ...εκλεκτικές συγγένειες, μακριά από αναθέσεις έργων με προσωπικές διαμεσολαβήσεις και επανειλημμένες προτιμήσεις συγκεκριμένων προσώπων, η μελέτη του ΤΕΕ/ΤΚΜ θα είναι τουλάχιστον χρήσιμη, για τους αρμόδιους υπουργούς, τους τοπικούς άρχοντες και τους φορείς της πόλης ■

Σ.Α.Θ.: Με διεθνή διαγωνισμό ο στρατηγικός σχεδιασμός των εγκαταστάσεων της ΔΕΘ

Η προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού, ο οποίος θα έστρεψε στη Θεσσαλονίκη το βλέμμα των μεγαλύτερων αρχιτεκτονικών γραφείων της Ελλάδας και του εξωτερικού, θα αποτελούσε το πιο ισχυρό «εργαλείο» για την πολεοδομική ανασυγκρότηση και ανάπλαση του πιο κομβικού σημείου της πόλης.

Τη θέση αυτή ανέλισε, με επιστολή της προς τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου της ΔΕΘ ΑΕ, η διοίκηση του Σύλλογου Αρχιτεκτόνων Θεσσαλονίκης (ΣΑΘ), ορμώντας από την αιφνιδιαστική πρόταση για τον στρατηγικό σχεδιασμό των εγκαταστάσεων της Διεθνούς Έκθεσης από τον Ισπανό αρχιτέκτονα Santíago Calatrava.

Με επιστολή της προς τη ΔΕΘ ΑΕ, η διοίκηση του ΣΑΘ ζητά ακόμη να ενημερωθεί για το αντικείμενο της μελέτης Καλατράβα και το πλαίσιο της ανάθεσης της, αλλά και για τις οικονομικές ή άλλες δεσμεύσεις έναντι του μελετητή. Το πλήρες κείμενο της επιστολής ακολουθεί:

«Σύμφωνα με το θεσμικό και επιστημονικό τους ρόλο ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων και άλλοι φορείς των Μηχανικών παρεμβαίνουν συχνά για θέματα δημοσίου ενδιαφέροντος που ανακύπτουν στην επικαιρότητα, ιδιαίτερα όταν αυτά σχετίζονται με μείζονα ζητήματα της πόλης μας.

Οι παρεμβάσεις μας αυτές, με τη διατύπωση θέσεων και απόψεων για μια σειρά από σημαντικά τεχνικά έργα, αποσκοπούν στο να εξασφαλιστούν λύσεις μακράς πνοής με εργαλεία τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό και την αναζήτηση των βέλτιστων επιλογών, μακριά από πειραματισμούς και αδόκιμες αναζητήσεις.

Ο Σύλλογος Αρχιτεκτόνων υποστηρίζει σταθερά πως η HELEXPO και η ΔΕΘ αποτελούν αναντικατάστατους φορείς για την Θεσσαλονίκη αλλά και την Βόρεια Ελλάδα και το θέμα της ανάπτυξης των δραστηριοτήτων τους αλλά και των εγκαταστάσεων τους είναι θέματα που απασχολούν και επηρεάζουν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο το σύνολο του Πολεοδομικού Συγκροτήματος. Με αυτό το δεδομένο, κάθε απόφαση και προγραμματισμός για την υλοποίηση σημαντικών αναπτυξιακών προγραμμάτων των δύο αυτών φορέων, προϋποθέτει ευρύ διάλογο και κοινωνική συναίνεση.

Ο Σύλλογος μας θεωρεί καταρχήν πιώς μεσοπρόθεσμα είναι δυσχερής (ή και αδύνατη) η μεταφορά των εγκαταστάσεων της HELEXPO και της ΔΕΘ στη προβλεπόμενη από το Ρυθμιστικό της Θεσσαλονίκης θέση. Παρά τους κατά καιρούς διατυπωθέντες δημοσίως προβληματισμούς για την αξιοποίηση της έκτασης που καταλαμβάνει η ΔΕΘ, παραμένει ως «Αχέλειος πέτρανα» η ανυπαρξία νομοθετημένου χωροταξικού σχεδίου για το χώρο και η διασφήνιση μέσω των στόχων που θα έθετε αυτό, των απαιτούμενων ρυθμιστικών παρεμβάσεων, ώστε να επιτευχθεί ένας έγκυρος και ακριβής προγραμματισμός των αναγκαίων έργων για την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό των εκθεσιακών εγκαταστάσεων.

Επιπροσθέτως, οι ανάγκες της Μητροπολιτικής περιοχής μας οδηγούν στο συμπέρασμα πως ευρύτερα τμήματα της ΔΕΘ πρέπει να ενταχθούν αρμονικά στο αστικό ιστό, με τη σταδιακή διείσδυση του δημόσιου στη σημερινό «ιδιωτικό

χώρο, με κύρια κατεύθυνση την αύξηση των χώρων πρασίνου, στάθμευσης και κοινωφελών δραστηριοτήτων, την έμφαση στον αστικό χαρακτήρα της έκτασης και την εγκατάλειψη της εσωτερεφούς διάταξης των εγκαταστάσεων, σε συνδυασμό με την πλήρη αισθητική και λειτουργική αναβάθμιση των κτιριακών κατασκευών, στα πρότυπα αντίστοιχων εκθεσιακών κέντρων του εξωτερικού. Σε αυτή την λογική άλωστε εντάσσονται οι επιτυχημένες παρεμβάσεις στο πρόσφατο παρελθόν, με τη χάραξη του ανατολικού πολιτιστικού άξονα από τον Λευκό Πύργο έως το Τελλόγλειο, με την ενσωμάτωση του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης και με την ανάπλαση των τριών πλατειών / πυλών εισόδου στο χώρο, σε αντίθεση με την ανεπιτυχή πολεοδομικά ένταξη στο χώρο του Συνεδριακού Κέντρου «Ι. Βελλίδης».

Η υλοποίηση λοιπόν ενός στρατηγικού σχεδιασμού μέσω ενός Διεθνούς αρχιτεκτονικού διαγωνισμού θα ήταν η βέλτιστη λύση, καθώς με βεβαιότητα υποστηρίζουμε πως:

- η HELEXPO και η ΔΕΘ είναι σε θέση να επεξεργασθούν τους όρους του στρατηγικού σχεδίου, τα δεδομένα του προβλήματος, αλλά και να χρηματοδοτήσουν την υλοποίηση των προτάσεων που θα επιλεγούν με τη συνεργασία Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα.
- από την διαδικασία αυτή θα προκριθεί η καλύτερη λύση, μέσω της κατάθεσης και της συγκριτικής αξιολόγησης από έγκριτους κριτές πολλών και πρωτότυπων προτάσεων.

Δυστυχώς, πληροφορούμαστε πως η Διοίκηση της ΔΕΘ, υιοθετώντας τον παραπάνω προβληματισμό για ένα συνολικό σχεδιασμό της ευρύτερης περιοχής, ενέργεια κατ' αρχήν θετική αλλά οπωδήποτε ξεπερνώντας τα όρια χωρικής και θεσμικής δικαιοδοσίας, ανέλαβε την πρωτοβουλία της απ' ευθείας ανάθεσης της αρχιτεκτονικής διερεύνησης ή μελέτης, στο Ισπανό Αρχιτέκτονα Santiago Calatrava (άγνωστο με ποια διαδικασία εθνικής ή κοινωνικής νομοθεσίας) με την οποία επικειρεί να υποκαταστήσει το διεθνή αρχιτεκτονικό διαγωνισμό με μονοσήμαντες επιλύσεις, χωρίς στοιχειώδεις διαδικασίες διαβούλευσης τουλάχιστον με τους θεσμοθετημένους επιστημονικούς φορείς της πόλης και της πολιτείας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του ΣΑΘ, προκειμένου λοιπόν να σχηματίσει άποψη, σας ζητά να ενημερωθεί για το αντικείμενο της μελέτης Calatrava, για το πλαίσιο της ανάθεσης της και τέλος για τις οικονομικές υποχρεώσεις ή άλλες δεσμεύσεις έναντι του μελετητή.

Κύριε Πρόεδρε,

Εκπροσωπώντας τους αρχιτέκτονες της πόλης, εκφράζουμε έντονη ανησυχία για τον τρόπο υλοποίησης μελετών και έργων γενικά με παράτυπες διαδικασίες και μάλιστα όταν αποφεύγεται η υποχρεωτική κατά κανόνα χρήση του πολύ πρόσφατα νομοθετημένου από το ΥΠΕΧΩΔΕ πλαισίου εκπόνησης μελετών (Ν. 3316/05). Κυρίως δε όταν αυτό συμβαίνει για έργα μεγάλης σημασίας, με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά,

Συνέχεια στη σελίδα 18